

Okul Öncesi Eğitimi Alan Çocukların Okul Olgunluğu Düzeylerinin ve Okul Olgunluğuna İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi*

An Analysis Concerning the School Readiness Levels of Pre-School Children and Teachers' Opinions Regarding School Readiness

Nezahat GÜZEL**, Melike ÖZYURT***

Öz: Bu çalışmada, okul öncesi eğitimi alan çocukların okul olgunluğu düzeylerinin eğitim alma süresi, eğitim gördüğü okul türü, cinsiyet ve ay bakımından yaşı açısından incelenmesi, ayrıca öğretmenlerin okul öncesi eğitimi ile okul olgunluğu kavramına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Karma araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmanın deseni açıklayıcı sıralı desen olarak belirlenmiştir. Çalışmanın örnekleme, 2016-2017 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı, tabakalı örnekleme ile belirlenmiş beş okulda eğitim gören 221 çocuk ile bu okullarda görev yapmakta olup maksimum çeşitlilik örnekleme ilkesiyle belirlenen 5 sınıf öğretmeni ve 5 okul öncesi öğretmeni olmak üzere toplam 10 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Metropolitan Okul Olgunluğu Testi ve görüşme formu kullanılmıştır. Veri analizi aşamasında çalışmanın nicel verileri için bağımsız gruplar t-testi ve ANOVA, nitel verileri için ise betimsel analiz uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, okul öncesi eğitim alma süresi ve ay bakımından yaşı arttıkça çocukların okul olgunluğu puan ortalamalarında artış olduğu belirlenmiştir. Okul türü değişkenine göre ise ‘Bağımsız’ anaokullarındaki çocukların okul olgunluğu puan ortalamalarının, ‘İlkokul’ bünyesindeki ana sınıflarında eğitim gören çocuklardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada ayrıca öğretmenlerin okul olgunluğuna sahip çocukların ‘Fiziksel ve zihinsel becerileri gösterme’, ‘Yaşlarıyla benzer özellikler gösterme’, ‘Sorumluluk sahibi olma’, ‘Sınıf, okul kurallarını anlayıp bunları uygulayabilme’ ve ‘Kendini rahatça ifade edebilme’ özellikleri göstermesini beklediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul olgunluğu, okul öncesi eğitim, metropolitan okul olgunluğu testi

Abstract: This study was conducted to investigate the school readiness levels of pre-school children in terms of school period, type of pre-school institution gender and month age variables and also to assess pre-school teachers' and elementary school teachers' opinions regarding the impact of pre-school education upon the school readiness concept. Explanatory sequential mixed design and mixed research method were used in the research. The population and sample group of the study consist of 221 pre-school children attending five schools attached to the Provincial Directorates of National Education of Şahinbey and Şehitkamil districts of Gaziantep province, which were determined using stratified sampling and 5 elementary school and 5 pre-school teachers, adding up to totally 10 teachers, at these schools chosen using maximum variation sampling. “Metropolitan Readiness Test” and an interview form were used as data collection tools in the research. Independent Samples T-Test and ANOVA were used for the quantitative data and the descriptive analysis technique for the qualitative data of the study. As a result, it has been observed that there is an increase in the school readiness mean scores as the school period and month age go up. Besides, it has been established that the school readiness mean scores of the children in the ‘independent pre-schools’ of the school type variable are higher than those of the children in the pre-schools within the body of an ‘elementary school’. It has been also made firm that teachers

* Bu çalışma birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Öğretmen, MEB, Gaziantep. ORCID: 0000-0001-8248-1781, e-posta: guzel_nezahat@hotmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Eğitim Fakültesi, Gaziantep. ORCID: 0000-0003-4527-9343, e-posta: melikeozyurt@gantep.edu.tr

expect from the children with school readiness to display the characteristics of 'Showing physical and mental abilities', 'Showing similar qualities to their peers', 'Having sense of responsibility', 'Understanding and practicing classroom and school rules' and 'Expressing themselves comfortably'.

Keywords: School readiness, pre-school education, metropolitan school readiness test

Giriş

Okul öncesi eğitim Türk Dil Kurumu (TDK, 2017) tarafından, çocukların doğumdan zorunlu eğitim yaşına kadarki süreçte gelişim özelliklerini, bireysel farklılıklarını ve becerilerini göz önünde bulundurarak onların fiziksel, duygusal ve sosyal gelişmelerine yardım etmek amacıyla aileler ve kurumlar tarafından uygulanan eğitim olarak tanımlanmaktadır. Çocuğun yaşamının ilk yıllarında oluşan gelişiminde, aile ve içinde bulunduğu çevre birinci derecede etkili olmaktadır. Ancak sonraki yıllarda aile, çocuğun tüm gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalabilir. Bu süreçte, çocuğun gelişimini destekleyecek uygun eğitimin verileceği okul öncesi eğitim kurumları devreye girmektedir (Aral, Gürsoy ve Köksal, 2000). Bu kurumlar günümüzde giderek artan bir ihtiyaç haline gelen, çocukların yaşlılarıyla bir arada bulunup güvenli oyun oynayabilme gereksinimlerini karşılamının (Oktay, 2004) yanı sıra; çocuğun, uzman eğitimciler gözetiminde yaşlılarıyla bir arada planlı öğrenme gerçekleştirerek ilkokula hazırlanmasına da olanak sağlamaktadır (Yavuzer, 2010). Tüm bu bilgiler okul öncesi eğitimin ve okul öncesinde okullaşmanın önemini ortaya koymaktadır. Türkiye’de okul öncesinde okullaşma oranının yüzde yüze ulaşması hedeflenmekte ve bu hedef doğrultusunda okul öncesinde okullaşma oranı her geçen yıl artmaktadır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında Türkiye’de, 4-5 yaş grubundaki çocukla için okul öncesinde okullaşma oranı %50,42’ye, 5 yaş grubundaki çocuklarda okullaşma oranı %66,88’e ulaşmıştır (MEB İstatistikleri, 2018). Okul öncesi eğitimde 54 ayı dolduran çocuklar okula gitmesi konusunda tedbirler alınmıştır (MEB, 2017). Ancak hedeflenen seviyede okul öncesi okullaşma orana henüz ulaşamamıştır.

İlkokula başlamak, çocuğun hayatında önemli bir yere sahip olmakla birlikte bir o kadar da zor bir dönemdir. İlkokula başlangıç için dünya genelinde birçok ülkede ölçüt, çocuğun yaşı olarak kabul edilmektedir. Fakat Oktay ve Unutkan’a (2005) göre ilkokula başlamada sadece yaş ölçütü yeterli değildir. Benzer şekilde Snow (2010) da ilkokula başlamak için yaşı önemli bir kriter olmakla birlikte tek başına yeterli olmadığı ifade etmiştir. Bu bağlamda belirli bir yaş aralığına sahip çocuklar için, okula başlamaya hazır ya da okul olgunluğuna erişmiştir gibi bir genelleme yapılmasının doğru olmayacağı söylenebilir. Çocuğun yaş ölçütünü sağlamlasının yanı sıra, tüm gelişim alanlarında yaşının gerektirdiği özellikleri göstermesi, öğrenmeye hevesli olup, çevresiyle rahat ilişki kurabilmesi de çocuğun okula gitmeye ve okumaya hazır bir duruma geldiğine ilişkin bir gösterge olarak ele alınmalıdır. Gelişimin özelliği gereği her birey özgündür (Başaran, 1994) ve kendi koşulları içinde değerlendirilmelidir. Çünkü her çocuğun sahip olduğu fizyolojik, zihinsel, duygusal, sosyal ve çevresel özellikler farklıdır. Eğer çocuk duygusal, psikolojik, fiziksel ve zihinsel gelişim açısından ilkokula başlayacak düzeye gelmemişse hem öğrenci, hem aile, hem de öğretmen eğitim öğretim sürecinde birçok sorunla karşılaşabilir. Ancak tüm gelişim alanlarında belirli bir olgunluğa erişmiş olan çocuk, ilkokula başlangıçta uyum sorunu yaşamayacaktır. Bu nedenle çocuğa, okul öncesi eğitimle okul olgunluğunun kazandırılması önemlidir. Çocuğun gelişim alanları doğrultusunda her anlamda okula hazır olması (Güneş, 2013) olarak tanımlanan okul olgunluğunun, çocuğun ilkokul başarısı üzerinde önemli etkisi olduğu birçok araştırmayla ortaya konmuştur (Arı ve Özcan, 2014; Çelenk, 2003; Erkan ve Kırca, 2010; Görmez, 2007; Gündüz ve Çalışkan, 2013; Ülkü, 2007; Yangın, 2007).

Okul öncesi eğitim, okula başlama yaşı ve okul olgunluğu konularının ülkemizde halen eğitim alanında gündemde olan bir tartışma konusu olması, bu araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Okul olgunluğu ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde ise; sosyoekonomik düzeyin, cinsiyetin, anne-baba eğitim düzeylerinin ve okul öncesi eğitim alma durumunun okul olgunluğuna etkisi gibi konuların ele alındığı görülmektedir (Arı ve Özcan, 2014; Balat Uyanık, 2003; Bayhan, 2003; Boz, 2004; Cinkılıç, 2009; Çıkrıkçı, 1999; Esaspehlivan, 2006; Gonca, 2004; Görmez, 2007; Gündüz ve Çalışkan, 2013; Koçyiğit, 2009;

Oktay, 1983; Özaslan, 2010; Tunçeli, 2012; Ülkü, 2007; Yılmaz Bolat, 2017). Ancak okul olgunluğunun, okul türü (bağımsız anaokulu, ilkokula bağlı anasınıfı) ve okul öncesi eğitim alma süresi açısından incelendiği bir çalışmaya ulaşılabilen kaynaklarda rastlanmamıştır. Bu çerçevede okul öncesi çocuklarının okul olgunluğu düzeylerinin okul türü ve okul öncesi eğitim alma süresi bakımından da ele alındığı, okul olgunluğu ve okul öncesi eğitime ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin incelendiği bu araştırmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Araştırmanın amaç ve alt amaçları aşağıda sunulmaktadır.

1- Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören ve ilkokul birinci sınıfa başlayacak olan çocukların okul olgunluğu testi puan ortalamaları,

- Okul öncesi eğitimi alma sürelerine,
- Okul türüne,
- Cinsiyete,
- Ay bakımından yaşına göre farklılık göstermekte midir?

2- Öğretmenlerin okul öncesi eğitim ile okul olgunluğu kavramına ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Bu araştırmada karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Karma yöntem, bir araştırma içerisinde, nicel ve nitel verilerin bir arada toplanması ve analiz edilmesidir (Creswell, 2014). Araştırmanın deseni ise açıklayıcı sıralı desen olarak belirlenmiştir. Açıklayıcı sıralı desen, önce nicel verilerin toplanarak analiz edildiği, sonrasında nicel bulguların daha detaylı açıklanması için nitel verilerin toplandığı araştırma desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini, 2016-2017 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokul bünyesindeki ana sınıflarında eğitim gören çocuklar ve bu okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenleri ile sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın nicel boyutunda, okulların belirlenmesi için tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem uygun olarak 2016-2017 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin farklı sosyal ve ekonomik çevrelerde anasınıfları olan beş ilkokul ve 5 bağımsız anaokulu araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu anaokulları ile belirlenen ilkokullara bağlı anasınıflarında öğrenim gören ve 2017-2018 eğitim öğretim yılında birinci sınıfa başlayacak olan toplam 221 çocuğa Metropolitan Olgunluk Testi uygulanmıştır. Tablo 1.'de araştırmaya katılan çocukların okul öncesi eğitim alma sürelerine, okul türlerine, cinsiyetlerine ve ay bakımından yaşlarına göre dağılımları sunulmaktadır.

Tablo 1.

Örneklemin Okul Öncesi Eğitim Alma Süresi, Okul Türü, Cinsiyet ve Yaş Dağılımı

Değişkenler		f
Okul Öncesi Eğitim Alma Süresi	1 Yıl	108
	2 Yıl	113
Okul Türü	İlkokula bağlı	82
	Bağımsız	139
Cinsiyet	Erkek	128
	Kız	93
Yaş(Ay)	60-65 Ay	40
	66-71 Ay	88
	72- Ay	93

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırma kapsamında, eğitim alma süresine göre; 1 yıl okul öncesi eğitimi alan 108, 2 yıl okul öncesi eğitim alan 113 ve ilkokula bağlı ana okullarında öğrenim gören 82, bağımsız anaokullarında öğrenim gören 139, erkek 128, kız 93 çocuğa, ay bakımından yaşına göre ise 60-65 ay yaş aralığında 40, 66-71 ay yaş aralığında 88, 72 ay ve üzeri yaş aralığında ise 93 çocuğa ulaşılmıştır.

Araştırmanın nitel boyutunda ise görüşme yapılacak öğretmenler belirlenirken maksimum çeşitlilik örneklem belirleme ilkelerine bağlı kalınmıştır. Buna göre 2016-2017 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrelerde yer alan 5 okuldan, farklı yaş, kıdem, cinsiyette 10 öğretmenle görüşme yapılmıştır. Bu öğretmenlerden beşi birinci sınıf öğretmeni, beşi okul öncesi öğretmendir. Öğretmenler gönüllük esasına bağlı kalınarak araştırmaya dâhil edilmişlerdir.

Veri toplama araçları

Araştırmanın verileri iki farklı veri toplama aracı kullanılarak toplanmıştır. Nicel veriler Metropolitan Olgunluk Testi, nitel veriler görüşme formu kullanılarak toplanmıştır.

Metropolitan Olgunluk Testi: G. H. Hildreth, N. L. Griffiths ve M. Mc Gauvran tarafından 1949 yılında geliştirilmiştir (Oktay, 1980). Bu test Oktay (1980) tarafından Türkçeye uyarlanmış olup okula yeni başlayacak çocukların okul olgunluğunda belirleyici olan özelliklerini ve okul olgunluğu düzeylerini ölçmek için kullanılmaktadır. Test okuma olgunluğu ve sayı olgunluğu olmak üzere iki alt boyuttan ve toplam 100 maddeden oluşmaktadır. Okuma olgunluğu alt boyutu; kelime anlama (19) cümleler (14), genel bilgi (14) ve eşleştirme (19) olmak üzere 66 maddeden, sayı olgunluğu alt boyutu; sayılar (24), kopya etme (10) olmak üzere 34 maddeden oluşmaktadır (Oktay, 1983, s. 35). Bu kapsamda gerçekleştirilen güvenilirlik çalışmasında, 195 ilkokul birinci sınıf öğrencisine belirli aralıklarda uygulanan paralel formlar arası korelasyonlar hesaplanmış, elde edilen güvenilirlik katsayıları (.53-.83) arasında değiştiği belirlenmiştir. Testin geçerliği için Amerikan normları ve İstanbul normları karşılaştırılmıştır. Çalışmada İstanbul’un belirli bölgelerindeki okullardan seçilmiş olan çocukların ortalaması ve standart sapmaları ile Amerikan çocuklarının ortalama ve standart sapmaları arasında benzerlikler belirlenmiştir ve korelatif ilişki (.34-.53) arasında saptanmıştır (Öner, 1997, s. 209). Mevcut araştırmanın nicel verilerine uygulanan Kuder Richardson 20 Güvenirlik Testi analizinde ise, testin okuma olgunluğu için KR=,90, sayı olgunluğu için KR= ,886, tüm ölçek için KR=,933 değerleri elde edilmiştir.

Görüşme formu: Araştırmanın nitel verilerinin elde edilmesinde katılımcıların okul öncesi eğitim ve okul olgunluğu ile ilgili görüşlerinin tespiti için beş sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sorularının kapsam geçerliğini sağlamak için iki alan uzmanından görüş alınmış, görüşme sorularında güncellemeler yapılmıştır. Güncellenen form alan uzmanları ile yeniden paylaşılarak uzman görüşlerinde tam uyumun sağlandığı kontrol edilmiştir. Sonrasında görüşme formunun dil geçerliği sağlamak amacı ile bir Türkçe öğretmeninden görüş alınmıştır. Ayrıca görüşme sorularının amaca uygunluğunu ve işlerliğini kontrol etmek amacıyla üç okul öncesi ve iki sınıf öğretmenine pilot uygulama yapılmıştır. Uzman görüşleri ve pilot uygulamadan elde edilen dönütler neticesinde görüşme formu düzenlenerek uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Görüşme formunda yer alan sorular aşağıda sunulmaktadır.

- 1- Okul olgunluğu kavramı sizin için ne ifade ediyor?
- 2- Okul olgunluğuna ulaşmış bir çocuk sizce hangi özellikleri gösterir?
- 3- Okul olgunluğunu kazandırmada okul öncesi eğitiminin rolü hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- 4- Sizce okul öncesi eğitimin süresi ne kadar olmalıdır? Neden?
- 5- Sizce okul olgunluğunun gelişmesine etki eden faktörler nelerdir?

Veri toplama süreci

Araştırmanın nicel verilerinin toplanması için Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün vermiş olduğu izin ile belirlenen ilkokullara bağlı anasınıflarına ve bağımsız anaokullarına gidilerek, kurumdaki müdür onayı ile 2017-2018 eğitim yılında birinci sınıfa başlayacak olan 221 anasınıflı çocuğuna Metropolitan Olgunluk Testi uygulanmıştır. Uygulama öncesi öğretmenlere araştırmanın amacı ve test hakkında genel bilgiler verilip, testin uygulanacağı çocuklarla tanışma gerçekleşmiş ve testin nasıl cevaplandırılacağı anlatılmıştır. Testler araştırmacının katılımıyla uygulama yapılan sınıfın öğretmeni tarafından her bir çocuğa bireysel olarak uygulanmıştır.

Araştırmanın nitel verilerini toplamak için, beşi birinci sınıf öğretmeni, diğer beşi okul öncesi öğretmeni olmak üzere toplam 10 öğretmenle gönüllülük esasına bağlı kalınarak görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler izin alınan okullarda, öğretmenlerle randevu saati belirlenerek, okulların öğretmenler odasında, araştırmacı tarafından bire bir yapılmıştır. Görüşmelere öğretmenlerin bazı demografik özelliklerine ilişkin bilgilerin sorulmasıyla başlanmış ve görüşmeler yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Görüşme süresince ses kayıt cihazından faydalanılmıştır.

Verilerin analizi

Nicel verilerin analizi SPSS 21.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ölçek puanlarının ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Değişkenlerin karşılaştırılmasında kullanılacak testleri belirlemek için verilere normallik sınaması yapılmıştır. Normallik sınamasında çarpıklık (Skewness) katsayısı (-.772), basıklık (Kurtosis) katsayısı (.352) olarak belirlenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değeri -1 ve +1 sınırları içerisinde kaldığı için verilerin normal dağılım gösterdiği (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011; Tabachnick ve Fidell, 2013) tespit edilmiş, veri analizinde parametrik testlerden faydalanılmıştır. Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda cinsiyet, okul türü ve okul öncesi eğitim süresi değişkenlerine ilişkin analizlerde bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır. Yaş değişkenine ilişkin verilerin analizinde ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın nitel verilerinin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Öncelikle kayıt cihazındaki görüşmeler bilgisayarda Word dosyasına aktarılmıştır. Kodlamada ilk görüşülen öğretmen için "Ö1" kodu kullanılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar araştırmacılar tarafından analiz edilerek görüş birliği ile kategorilere ayrılmıştır. Elde edilen verilerin araştırmacılar tarafından farklı zamanlarda aynı kategori ile ilişkilendirilmesi ile de geçerlilik sağlanmıştır.

Bulgular

Metropolitan Olgunluk Testi (MOT) ile testin okuma olgunluğu ve sayı olgunluğu alt boyutlarından elde edilen puan ortalamalarına ilişkin okul öncesi eğitim alma süresi, okul türü, cinsiyet ve ay bakımından yaş değişkenleri doğrultusunda yapılan istatistiksel analizlerin bulguları aşağıda sırasıyla sunulmaktadır.

Okul öncesi eğitimi alma süresine ilişkin bulgular

Araştırmanın birinci alt amacı 'Çocukların okul olgunluğu puan ortalamaları okul öncesi eğitimi alma sürelerine göre farklılık göstermekte midir?' olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda okul öncesi çocuklarının okul olgunlukları puan ortalamalarının testin alt boyutları da dâhil olmak üzere, okul öncesi eğitim alma süresine göre incelemek için bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır. Bu analiz sonucu elde edilen istatistiksel değerler Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2'de belirtildiği üzere MOT 'Okuma Olgunluğu' puan ortalamaları, bir yıl ve iki yıl okul öncesi eğitim alan çocuklar arasında iki yıl okul öncesi eğitim alanlar lehine anlamlı farklılık göstermektedir ($t=5.21$, $p < 0.05$). MOT 'Sayı Olgunluğu' puan ortalamalarında da okul öncesi eğitime devam süresine göre anlamlı farklılık olduğu ve bu farklılığın '2 yıl' okul öncesi eğitim alan çocuklar lehine olduğu belirlenmiştir ($t=2.91$, $p < 0.05$). Benzer şekilde MOT

‘Toplam Olgunluk’ puanlarının bir yıl ve iki yıl okul öncesi eğitim alan çocuklar arasında iki yıl okul öncesi eğitimi alanlar lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=5.20$, $p<0.05$).

Tablo 2.
Okul Olgunluğu Puan Ortalamalarının Eğitim Alma Süresine Göre T-Testi Sonuçları

Boyut	Eğitim Süresi	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Okuma Olgunluğu	1 yıl	108	46.05	8.82	219	5.21	.000
	2 yıl	113	52.45	9.38			
Sayı Olgunluğu	1 yıl	108	16.50	5.02	219	2.91	.004
	2 yıl	113	18.49	5.15			
Toplam Olgunluk	1 yıl	108	68	13.99	219	5.20	.000
	2 yıl	113	77.89	13.25			

Okul türüne ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan çocukların okul olgunluğu puan ortalamalarının okul türüne göre farklılaşma durumunu incelemek amacı ile uygulanan bağımsız gruplar t-testi sonucu elde edilen sonuçlar ise Tablo 3’de yer almaktadır.

Tablo 3.
Okul Olgunluğu Puan Ortalamalarının Okul Türüne Göre T -Testi Sonuçları

Boyut	Okul Türü	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Okuma Olgunluğu	İlkokul	82	43.23	8.16	219	8.243	.000
	Anaokulu	139	52.92	8.59			
Sayı Olgunluğu	İlkokul	82	15.40	4.78	219	4.91	.000
	Anaokulu	139	18.76	5.00			
Toplam Olgunluk	İlkokul	82	64	12.90	219	7.809	.000
	Anaokulu	139	78.40	13.43			

Tablo 3’de sunulduğu üzere, MOT ‘Okuma Olgunluğu’ puan ortalamalarında ilkokula bağlı anasınıflarına devam eden ve bağımsız anaokullarına giden çocuklar arasında bağımsız anaokullarına devam eden çocuklar lehine anlamlı farklılaşma tespit edilmiştir ($t=8.24$, $p<0.05$). Bu fark sayı olgunluğu ‘Sayı Olgunluğu’ puan ortalamalarında ($t=4.91$, $p<0.05$) ve ‘Toplam Olgunluk’ puan ortalamalarında da ($t=7.80$, $p<0.05$) ‘Bağımsız’ anaokullarında öğrenim gören çocuklar lehinedir.

Cinsiyete ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan çocuklarının okul olgunluğu puan ortalamalarının cinsiyete göre farklılaşma durumunu incelemek amacı ile uygulanan bağımsız gruplar t testi sonucu elde edilen istatistiksel değerler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4.
Okul Olgunluğu Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre T -Testi Sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Okuma Olgunluğu	Erkek	128	48.81	9.51	219	.928	.354
	Kız	93	50.03	9.82			
Sayı Olgunluğu	Erkek	128	16.65	5.41	219	2.962	.003
	Kız	93	18.70	4.59			
Toplam Olgunluk	Erkek	128	71.26	15.25	219	2.109	.036
	Kız	93	75.52	14.21			

Tablo 4’de sunulduğu üzere MOT ‘Okuma Olgunluğu’ puan ortalamalarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Ancak MOT ‘Sayı Olgunluğu’ puan ortalamaları ($t=2.96$, $p<0.05$) ve ‘Toplam Olgunluk’ puan ortalamaları ($t=2.10$, $p<0.05$) ‘Kız’ çocukları lehine anlamlı olarak farklılaşmaktadır.

Yaşa ilişkin bulgular

Okul öncesi dönemdeki çocukların okul olgunluklarının yaşa (60-65 ay, 66-71 ay, 72 ay ve üzeri) göre farklılaşma durumunu incelemek amacı ile uygulanan ANOVA testinden elde edilen istatistiksel değerler ise Tablo 5’de sunulmaktadır.

Tablo 5.

Okul Olgunluğu Puan Ortalamalarının Yaşa Göre ANOVA Sonuçları

Boyut	Ay Yaşı	N	\bar{X}	SS	Sd	F	p	.SD
Okuma Olgunluğu	60-65 ay	40	41.32	9.680	2	6.161	.00	1-2
	66-71 ay	88	47.70	8.574	218			2-3
	72 ay ve üzeri	93	54.30	7.592				1-3
Sayı Olgunluğu	60-65 ay	40	12.97	5.091	2	29.443	.00	1-2
	66-71 ay	88	17.32	4.912	218			2-3
	72 ve üzeri	93	19.65	4.079				1-3
Toplam Olgunluk	60-65 ay	40	58.50	14.189	2	47.348	.00	1-2
	66-71 ay	88	71.13	13.030	218			2-3
	72 ay ve üzeri	93	73.05	11.240				1-3

Tablo 5’de görüldüğü üzere MOT ‘Okuma Olgunluğu’ puan ortalamaları yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu farklılık ay bakımından yaşı ‘60-65 ay’ aralığında olanlarla, ‘66-71 ay’ aralığında olanlar arasında, yaşı ‘66-71 ay’ aralığında olanlar lehine [$F_{(2-218)}=36.161$, $p<0.05$], 60-65 ay aralığında olanlarla ‘72 ve üzeri ay’ aralığında olanlar arasında ise yaşı ‘72 ve üzeri ay’ olanlar lehinedir [$F_{(2-218)}=36.161$, $p<0.05$].

Çocukların ‘Sayı Olgunluğu’ puan ortalamaları da ay bakımından yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu farklılık ay bakımından yaşı ‘60-65 ay’ aralığında olanlarla ‘66-71 ay’ arası olanlarda ‘66-71 ay’ aralığında olanlar lehine [$F_{(2-218)}=29.443$, $p<0.05$], 60-65 ay aralığında olanlarla ‘72 ve üzeri ay’ aralığında olanlar arasında ‘72 ve üzeri ay’ olanlar lehinedir [$F_{(2-218)}=29.443$, $p<0.05$].

‘Toplam Olgunluk’ puan ortalamaları da MOT ‘Okuma Olgunluğu’ ve ‘Sayı Olgunluğu’ puan ortalamaları gibi ay bakımından yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu farklılık ay yaşı ‘60-65 ay’ aralığında olanlarla ‘66-71 ay’ arası olanlarda ‘66-71 ay’ aralığında olanlar lehine [$F_{(2-218)}=47.348$, $p<0.05$]. 60-65 ay aralığında olanlarla ‘72 ve üzeri ay’ aralığında olanlar arasında ‘72 ve üzeri ay’ [$F_{(2-218)}=47.348$, $p<0.05$] lehinedir.

Araştırmanın nitel verilerinden elde edilen bulgular

Araştırmanın nitel boyutunda öğretmenlerin okul öncesi eğitim ile okul olgunluğu kavramına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Yapılan görüşmelerde öğretmenlerin her bir soru için belirttiği görüşler sırasıyla aşağıda sunulmuştur.

Okul olgunluğuna kavramına ilişkin öğretmen görüşleri

Öğretmenlerin okul olgunluğuna ilişkin görüşlerini belirlemek amacı ile öncelikle ‘Okul olgunluğu kavramı sizin için ne ifade ediyor?’ sorusu öğretmenlere iletilmiştir. Bu kavrama ilişkin öğretmen görüşleri Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6.
Okul Olgunluğu Kavramına İlişkin Öğretmen Görüşleri

İfadeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Yaşından beklenen fiziksel, bilişsel, gelişim özellikleri gösterme	x	x	x	x	x	x	x	x		
İlkokula başlamaya hazır olma	x									
Okula başlama yaşını doldurma					x	x			x	x
Okul ve sınıf kurallarına uyma		x								
İhtiyaçlarını karşılayabilme			x	x	x					

Tablo 6’da belirtildiği üzere okul olgunluğu kavramını öğretmenler sıklıkla ‘Yaşından beklenen fiziksel, bilişsel, gelişim özelliklerini gösterme’(Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7 ve Ö8), ‘Okula başlayabilme yaşı’ (Ö5, Ö6, Ö9, Ö10) ve ‘İhtiyaçlarını karşılayabilme’ (Ö3, Ö4, Ö5) olarak tanımlamışlardır. Okul olgunluna ilişkin öğretmenlerin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir.

Kendi yaşından beklenen bilişsel, psikomotor, sosyal, duygusal gelişim özelliklerini göstermesi. (Ö2)

Tahminime göre okul olgunluğu çocuğun 1. Sınıfa başlayacağı zaman olgunluğa erişmesidir. Bir meyve gibidir. Belli bir olgunluğa gelecek ki aldığı bilgiler daha kalıcı olacak. Bunun olması da belli bir zaman ister. (Ö9)

Okul olgunluğuna sahip çocukların özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri

Yapılan görüşmede yöneltilen ‘Okul olgunluğuna ulaşmış bir çocuk sizce hangi özellikleri gösterir?’ sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri ise Tablo 7’de sunulmaktadır.

Tablo 7.
Okul Olgunluğuna Sahip Çocukların Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

İfadeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Fiziksel ve zihinsel becerileri yeterli düzeyde gösterme		x		x		x	x		x	
Yaşıtlarıyla benzer özellikler gösterme	x	x		x					x	x
Kalem tutabilme			x							
Sanal ile gerçek arasındaki farkı anlama							x			
Sorumluluk sahibi olma		x						x	x	
Anne ve babadan bağımsız hareket edebilme								x		
Kendine yetebilme			x		x					
Öz bakım becerilerini gösterme							x			
Sınıf, okul kurallarını anlayıp bunları uygulayabilme		x						x		x
Kendini rahatça ifade edebilme					x				x	x
Arkadaşları ve çevresi ile iyi iletişim kurabilme			x	x						
Yeterli öz güvene sahip olma								x		

Tablo 7’ye göre öğretmenler okul olgunluğuna erişmiş bir çocuğun özelliklerini sıklıkla ‘Fiziksel ve zihinsel becerileri gösterme’ ve ‘Yaşıtlarıyla benzer özellikler gösterme’ olarak tanımlamaktadır. Daha seyrek olmakla birlikte öğretmenlerin değindiği diğer özelliklerin ise; ‘Sorumluluk sahibi olma’, ‘Sınıf, okul kurallarını anlayıp bunları uygulayabilme’, ‘Kendini rahatça ifade edebilme’ ve ‘Arkadaşları ve çevresi ile iyi iletişim kurabilme’ olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin konuya ilişkin bazı ifadeleri ise aşağıda belirtilmiştir.

Yaşına göre göstermesi gereken gelişim özelliklerini gösterir. (Ö2)

Okul olgunluğuna ulaşmış bir öğrenci okulun getirdiği sorumlulukları yerine getirebilir bilmelidir. (Ö8)

Okul Olgunluğunu Kazandırmada Okul Öncesi Eğitimin Rolüne İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin okul öncesi eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek için yöneltilen bir diğer soru da ‘Okul olgunluğunu kazandırmada okul öncesi eğitiminin yeri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?’ olarak belirlenmiştir. Bu konudaki öğretmen görüşleri Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8.

Okul Olgunluğunu Kazandırmada Okul Öncesi Eğitimin Rolüne İlişkin Öğretmen Görüşleri İfadeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim alanlarını destekler	x		x	x	x		x	x	x	
Kalem tutabilme becerisi sağlar					x					x
Birinci sınıfa başlayabilme yeterliliği kazandırır						x				x
Okula uyumu sağlar						x				x
Grupla ve bağımsız hareket edebilmeyi sağlar		x					x	x		
Kendini ifade edebilmesini sağlar					x					

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin okul olgunluğunu kazandırmada okul öncesi eğitiminin rolünü sıklıkla ‘Fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim alanlarını destekler’(Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9) şeklinde genel bir ifade ile tanımladığı görülmektedir. Öğretmenler okul öncesi eğitimin rolünü ayrıca, ‘Kalem tutabilme becerisi sağlama’, ‘Birinci sınıfa başlayabilme yeterliliği kazandırma’, ‘Okula uyum sağlama’, ‘Grupla ve bağımsız hareket edebilmeyi sağlar’ ve ‘Kendini ifade edebilmeyi sağlama’ olarak da tanımlamışlardır. Bu konuya ilişkin bazı öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

Bu kritik dönemde okul öncesi eğitimi almış bir çocuk ilköğretime kendini sosyal, bilişsel vb. yönden hazırlamış olur. (Ö1)

Psikomotor alanda kalem tutabilme becerilerini sağlıyoruz. (Ö5)

Okul öncesi eğitim süresine ilişkin öğretmen görüşleri

Öğretmenlerle yapılan görüşmenin dördüncü sorusu olan ‘Sizce okul öncesi eğitimin süresi ne kadar olmalıdır? Neden?’ sorusuna verilen katılımcı cevaplarından elde edilen bulgular Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9.

Okul Öncesi Eğitimin Süresine İlişkin Öğretmen Görüşleri İfadeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Bir sene yeterlidir.	x	x		x						
En az bir yıl olmalıdır.			x							x
İki sene olmalıdır.					x	x	x	x	x	

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerin okul öncesi eğitimin süresi ile ilgili olarak çoğunlukla ‘İki sene olmalıdır.’ görüşünü ifade ettikleri görülmektedir. Bunu yanı sıra bazı öğretmenler okul öncesi eğitimin bir sene olmasının yeterli olacağını belirtmişlerdir. Konuya ilişkin öğretmenlerin bazı ifadeleri aşağıdaki gibidir.

Eğitimin her yerde olduğu gibi bireysel farklılıkları vardır. Normal gelişim gösteren bir çocuk için 1 sene yeterli olabilir. Ancak bazı çocuklar için bu süre uzayabilir. (Ö1)

Bence eğitim çocuktan çocuğa farklı olabilecektir. Ancak her öğrencinin en az bir yıl okul öncesi eğitim almasını doğru buluyorum. (Ö3)

Okul Olgunluğu Gelişimine Etki Eden Faktörlere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerle yapılan görüşmenin beşinci sorusu ‘Sizce okul olgunluğunun gelişmesine etki eden faktörler nelerdir?’ olarak belirlenmiştir. Görüşmelerde öğretmenlere yöneltilen bu soruya ilişkin bulgular Tablo 10’da sunulmaktadır.

Tablo 10.

Okul Olgunluğunun Gelişmesine Etki Eden Faktörlere İlişkin Öğretmen Görüşleri

İfadeler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Fiziksel, zihinsel gelişimi		x								x
Anne baba eğitim durumu		x	x				x	x		
Çocuğun yaşadığı/büyüdüğü ortam			x	x	x	x		x	x	x
Öğretmen davranışları					x					
Öğretmen bilgisi						x				
Anne baba ilgisi	x			x				x	x	x
Anne babanın okula bakış açısı		x			x					
Sosyo-ekonomik durum	x					x	x		x	
Okul türü	x	x					x			
Sınıf şartları				x						
Çocuğun cinsiyeti	x									

Tablo 10’da sunulduğu üzere öğretmenler okul olgunluğunun gelişmesine etki eden faktörleri sıklıkla ‘Çocuğun yaşadığı, büyüdüğü ortam’, ‘Anne baba ilgisi’, ‘Anne baba eğitim durumu’ olarak tanımlamışlardır. ‘Öğretmen bilgisi’, ‘Sınıf şartları’ ve ‘çocuğun cinsiyeti’ ise sadece birer öğretmenin tarafından okul olgunluğunun gelişimine etki eden faktörler olarak ifade edilmiştir. Bu konuda öğretmenlerin bazı ifadeleri aşağıda sunulmaktadır.

İlk önce anne-babanın ilgisi en etkili olandır, bence. Ama bu bir başına yeterli değildir. Anne baba, okul, cinsiyet, sosyo ekonomik durum vb. faktörler bir bütün olarak çocuğun okul olgunluğunu etkiler. (Ö1)

Okul olgunluğunda okula giden bütün çocukların yeterlilik düzeyine gelir zaten. Bir şekilde bazı kavramları öğrenmiş olur. En basitinden ana renkleri öğrenmiş olur. 10 a kadar saymayı öğrenir. Etkileyen etmenler ise öncelikle öğretmenin davranışı etkiler. (Ö5)

Tartışma

Okul öncesi eğitimi alan çocukların okul olgunluğu düzeylerinin, eğitim alma süresi, eğitim gördüğü okul türü, cinsiyet ve ay bakımından yaşı açısından incelendiği; öğretmenlerin okul öncesi eğitim ile okul olgunluğu kavramına ilişkin görüşlerinin belirlendiği bu çalışmada, araştırmanın her bir alt amacı elde edilen bulgular ışığında sırası ile bu bölümde tartışılmıştır.

Araştırmada çocukların okul öncesi eğitimi alma süresine göre okuma olgunluğu, sayı olgunluğu ve toplam okul olgunluğu puan ortalamalarının iki yıl eğitim alanlar lehine anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Bu bulgu alan yazında yer alan araştırma sonuçları ile de benzerlik göstermektedir. Ergün (2003), yaptığı çalışmada okul öncesi eğitim alma süresi uzadıkça ilköğretim birinci sınıftaki matematik başarı ve matematik yeteneklerinde artma olduğunu; Gürocak (2007), okul öncesi eğitim kurumuna devam etme süresi arttıkça, çocukların

dil gelişimlerinin olumlu yönde artış gösterdiğini saptamıştır. Bu çerçevede okul öncesi eğitim alma süresinin okul olgunluğunun gelişiminde önemli bir değişken olduğu söylenebilir.

Çocukların okul türüne (bağımsız ve ilkokula bağlı anasınıfı) göre okul olgunluğu puan ortalamaları incelendiğinde ise sonuçların okuma olgunluğu, sayı olgunluğu ve toplam olgunluk açısından 'Bağımsız' anaokullarında eğitim gören çocuklar lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 'Bağımsız' anaokullarına devam eden çocukların okul olgunluğu ortalamalarının daha yüksek olmasının sebepleri arasında okul ve sınıf imkânlarının, eğitim öğretim üzerindeki olumlu etkisi gösterilebilir. Karaküçük (2008) tarafından yapılan çalışmada ana sınıfların fiziki koşullar açısından anaokulu ve kreş-gündüz bakımevlerine göre, genel olarak her açıdan yetersiz ve literatüre uygun olmayan/olumsuz düzenlemelere sahip olduğu belirtilmiştir. Oyun ve öğrenme etkinliklerinin çokça yer aldığı okul öncesi dönemde, hem gelişim görevlerinin yerine getirilmesi hem de sağlıklı büyüme açısından, fiziksel koşulların uygun düzenlenmesi oldukça önemlidir (Özkubat, 2013). Bunun yanı sıra bağımsız anaokullarının daha küçük yaşlardan itibaren öğrenci alması ve buna bağlı olarak uygulamanın yapıldığı bağımsız anaokuluna devam eden çocukların daha fazla okul öncesi eğitim almaları da bu çocukların puan ortalamalarının daha yüksek çıkmasının sebeplerinden gösterilebilir.

Araştırmada çocukların cinsiyete göre okul olgunluğu puan ortalamaları incelendiğinde okul öncesi eğitime devam eden 'Kız' çocukların okuma olgunluğu, sayı olgunluğu ve toplam olgunluk puan ortalamalarının 'Erkek' çocuklardan yüksek olduğu belirlenmiştir. Okuma olgunluğunda 'Kız' çocuklar ile 'Erkek' çocukların puan ortalamalarındaki farkın anlamlı olmadığı ancak Sayı Olgunluğu ve Toplam Olgunluk puanlarında 'Kız' çocuklar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu durumun erken çocukluk döneminde kız çocuklarının gelişimsel olarak erkek çocuklara göre sözel ifadelerin anlaşılabilir ve istenilen davranışın yerine getirilmesinde daha başarılı olmalarından kaynaklandığı söylenebilir. Turan'a (2006) göre kız çocukları, erkek çocuklara göre dikkatlerini yoğunlaştırmada daha başarılıdır. Diana Halper (1997, Akt: Şimşek, 2007) de yaptığı çalışmada kızların fonolojik ve dilsel hafızalarının daha uzun süreli olduğunu ve buna bağlı görevlerde daha başarılı oldukları sonucuna varmıştır.

Araştırmada ayrıca çocukların okul olgunluğu puan ortalamalarının ay bakımından yaşına ('72 ve üzeri', '66-71 ay' ve '60-65 ay') göre anlamlı farklılaştığı ve bu farkın ay bakımından yaşı yüksek olan çocuklar lehine olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde Lois (1996), çalışmasında okula giriş ve okumaya hazır olma durumunu yaşa göre incelemiş ve okula giriş ile okumaya hazırlıkta yaşın etkili bir faktör olduğu belirlemiştir. Araştırmada en erken yaş aralığı olarak 64 aylık çocukların okula giriş için hazır oldukları saptanmıştır. Unutkan (2003) ise 5,5 ve 6 yaş çocuklarının okula hazır oluş açısından gerekli olgunluğa sahip olduklarını ancak beş yaşındaki çocukların gelişimsel açıdan yeterli olgunluk düzeyine sahip olmadıklarını belirtmiştir. McBryde, Ziviani ve Cuskelly (2004) çalışmasında da öğretmenlerin ve ailelerin, yaşın okul olgunluğu üzerinde önemli etkisi olduğunu düşündükleri belirtilmiştir. Gündüz ve Çalışkan (2013) tarafından yapılan çalışmada da okul olgunluk düzeyinin aya (yaşa) bağlı olarak anlamlı bir şekilde değiştiği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan araştırmada 66-72 ve 72-84 ay grubundaki çocukların 60-66 ay grubundaki çocuklara göre yüksek puanlar elde ettiği belirtilmiş ve ay yaşı arttıkça okul olgunluk puanının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Görüldüğü üzere alan yazında yer alan diğer araştırmaların sonuçları da bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Yaşın ilerlemesiyle okul olgunluğu ortalamalarının artmasının çocuktaki olgunlaşmanın sonucunda olduğu söylenilebilir. Çünkü yaş, olgunlaşmanın temel değişkenlerindedir. Yaş arttıkça geçirilen yaşantılarla birlikte olgunlaşma düzeyi de artmaktadır (Gündüz ve Çalışkan, 2013). Bu bağlamda çocuğun ay bakımından yaşının okul olgunluğu üzerinde anlamlı farklılık yaratan önemli bir değişken olduğu söylenebilir.

Araştırmanın nitel bulguların çerçevesinde okul olgunluğu kavramına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde 'Yaşından beklenen fiziksel, bilişsel, gelişim özelliklerini gösterme', 'Okula başlayabilme yaşı' ve 'İhtiyaçlarını karşılayabilme' ifadelerinin çoğunlukta kullanıldığı görülmüştür. Konuyla ilgili alan yazında da benzer ifadeler yer almaktadır. Ülkü (2007) tarafından öğretmenlerle yapılan araştırmada katılımcıların çoğunluğunun okul olgunluğu

kavramı ile ilgili olarak araştırma sonuçlarıyla örtüşen “Çocuğun temel fiziksel gereksinimleri bağımsız olarak karşılayabilmesi” ve “Çocuğun sorumluluk alması ve sorumluluklarını yerine getirmesi” ifadelerini kullandıkları görülmüştür. Çocuğun gelişimsel alanlarının (bedensel, duygusal, zihinsel ve sosyal) tamamında okula hazır olması demek olan okul olgunluğunun birçok tanımı yapılmaktadır (Yavuzer, 2010). Okul olgunluğu yerine okula hazır oluş, okuma olgunluğu ifadeleri de kullanılmaktadır. Bir çocuktan diğerine değişebilen ve farklı yaşlarda tamamlanabilen okula hazır bulunuşluk düzeyi, çocuğun tüm gelişim alanlarında önemli bir alt yapıyla dengeli bir şekilde olgunlaşmasını ve öğrenmede gerekli olan tüm özellikleri gösterebilecek performansa sahip olmasını içeren bir kavramdır (Esaspehlivan, 2006). Araştırmada ve literatürde okul olgunluğu kavramıyla ilgili oluşan ortak öğretmen görüşlerinde genel olarak çocukların bedensel, duygusal, zihinsel ve sosyal olarak okula hazır olabilmeleri olarak ifade edilmektedir.

Öğretmenlerin okul olgunluğuna ulaşmış çocukların özellikleri ile ilgili görüşleri incelendiğinde ‘Fiziksel ve zihinsel becerileri gösterme’, ‘Yaşlarıyla benzer özellikler gösterme’, ‘Sorumluluk sahibi olma’, ‘Sınıf, okul kurallarını anlayıp bunları uygulayabilme’ ve ‘Kendini rahatça ifade edebilme’ ifadelerinin çoğunlukta kullanıldığı görülmüştür. Yapılan araştırmalar incelendiğinde ise Meisels (1998), 1993’de Amerika Birleşik Devletleri’nde sınıf öğretmenleriyle yapılan bir çalışmada öğretmenlerin çocukların okul olgunluklarında en çok fiziksel gelişim ve sağlık, iletişim becerileri ve sosyal gelişim, sınıf içi çocukların yeni durumlara adapte olup olmamalarına dikkat ettikleri saptanmıştır. Baştuğ ve Kurnaz (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da ilkökul birinci sınıfa başlayacak çocukların okula hazır olmasına ilişkin öğretmenlerin çocukların hazır olmalarına ilişkin beklentileri bilişsel, duyuşsal, psiko-motor ve dilsel gelişim başlıkları altında yorumlanmıştır. İlkokula başlangıçta çocukların sahip olması gereken beceriler; kendisinin farkında olması, sosyal beceriler, kültürünün ve diğer kültürlerin farkında olması, iletişim becerileri, algısal-devimsel beceriler, analitik düşünme ve problem çözme becerileri, yaratıcılık ve estetik beceriler olarak belirtilmiştir (Senemoğlu, 2011). Araştırmanın sonuçları ve ilgili araştırmalar incelendiğinde, öğretmenlerin genel olarak okul olgunluğuna sahip çocuklardan beklentilerinin tüm gelişim (bilişsel, duyuşsal, psiko-motor ve dil) alanlarında yaşının gereği olan becerileri sergilemesidir.

Okul olgunluğunu kazandırmada okul öncesi eğitiminin yerine ilişkin öğretmenlerin en çok ‘Fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim alanlarını destekler’, ‘Kalem tutabilme becerisi sağlama’, ‘Birinci sınıfa başlayabilme yeterliliği kazandırma’, ‘Okula uyum sağlama’ ve ‘Grupla ve bağımsız hareket edebilmeyi sağlar’ ifadelerini kullandıkları görülmüştür. Özbek (2003) de, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ve etmeyen çocukları ilköğretim birinci sınıfta sosyal gelişim açısından öğretmen görüşüne dayalı olarak karşılaştırmıştır. Öğretmenlerin görüşleri, okul öncesi eğitim alan çocukların sosyal gelişim açısından okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre daha ileride olduğu ve okul öncesi eğitim almayanlarla daha fazla sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Benzer bir çalışmada Pehlivan (2006) öğretmenlerle yaptığı görüşmede okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre okula daha hazır oldukları görüşü belirtilmiştir. Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuklar tüm gelişim alanlarında eşit olarak desteklenip, ilkökulda kendinden beklenen görevleri yerine getirerek olgunluk düzeyine ulaşmaktadır (Polat, 2010). Bu çerçevede okul öncesi eğitimin çocukların okul olgunluğunun oluşmasını sağlayan becerilerinin kazandırılmasında önemli rol oynadığı söylenebilir.

Okul öncesi çocuklarının okul olgunluğu düzeyleri okul öncesi eğitim alma süreleri açısından incelendiğinde ise araştırmada öğretmenlerin ‘Bir sene yeterlidir’, ‘En az bir yıl olmalıdır’ ve ‘İki sene olmalıdır’ ifadelerini kullandıkları görülmüştür. Ancak öğretmenler en sık ‘İki sene olmalıdır’ ifadesini kullanılmışlardır. Ergün (2003) yaptığı araştırmada okul öncesi eğitim alma süresi uzadıkça ilköğretim birinci sınıftaki matematik başarı ve matematik yeteneklerinde artma olduğunu gözlemiştir. Gürocak (2007) de okul öncesi eğitim kurumuna devam etme süresi arttıkça, çocukların dil gelişimlerinin olumlu yönde artış gösterdiğini saptamıştır. Bu bağlamda okul öncesi eğitim alma süresinin artması ile çocuğun gelişim alanlarının daha iyi destekleneceği söylenebilir.

Araştırmada öğretmenlerin okul olgunluğunu etkileyen faktörlerle ilgili görüşleri incelendiğinde ‘Anne baba eğitim durumu’, ‘Çocuğun yaşadığı, büyüdüğü ortam’, ‘Anne baba ilgisi’, ‘Sosyo-ekonomik durum’ ve ‘Okul türü’ ifadelerini çoğunlukta kullandığı görülmüştür. Literatürdeki benzer çalışmalar incelendiğinde, Oktay ve Unutkan (2005) okul öncesi eğitim kurumlarının yanı sıra çocuğun sosyal ve kültürel çevresinin de ilkökula hazır oluşu etkilediğini ortaya koymuştur. Ayrıca, yapılan araştırmalarla anne babasının eğitim düzeyi ve sosyo-ekonomik düzeyi daha yüksek olan çocuklarda okul olgunluğu düzeyi, diğer gruplarda bulunan çocuklara göre daha yüksek olarak saptanmıştır (Erkan ve Kırcı, 2010; Yazıcı, 2002; Yılmaz, 2003). Olgunluk ve hazırlıklı olmak bireysel, çevresel özellikleri, yeterlilik, bilgi ve becerileri içine alan karmaşık bir süreçtir. Oktay (1999) okula hazır olmayı etkileyen faktörleri fizyolojik, bilişsel, duygusal, sosyal ve çevresel faktörler olarak gruplanmaktadır. Araştırmanın bulguları ve ilgili alan yazında ye alan araştırmaların sonuçları okul olgunluğu kavramının birçok faktörden etkilendiğini ve bunların ilgili literatürde de belirtildiği gibi fiziksel, bilişsel, duygusal ve çevresel faktörler başlıkları altında toplanabileceğini göstermektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda çocukların okul olgunluğu puan ortalamalarının okul öncesi eğitime ‘iki yıl’ devam eden okul öncesi öğrencilerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Okul öncesi eğitime devam süresinin artmasının okul olgunluğu üzerindeki olumlu etkisi öğretmen görüşleriyle örtüşüp, ‘iki yıl’ okul öncesi eğitim görmeyen öğrencilerin okul olgunluğu kazanmasında daha faydalı olacağı belirlenmiştir. Çocukların okul olgunluğu toplam puan ortalamaları ‘Bağımsız’ anaokullarına devam eden çocuklar ve kız çocuklar lehine anlamlı farklılık göstermektedir. Okul öncesi öğrencilerin okul olgunluğu puan ortalamaları ise ay bakımından yaşına (60-65 ay, 66-71 ay, 72 ay ve üzeri) göre tüm gruplar arasında ay bakımından yaşı daha büyük olan çocuklar lehine anlamlı farklılaşmaktadır.

Araştırmada ayrıca okul olgunluğu kavramı öğretmenler tarafından en sık ‘Yaşından beklenen fiziksel, bilişsel, gelişim özelliklerini gösterme’, ‘Okula başlayabilme yaşı’ ve ‘İhtiyaçlarını karşılayabilme’ olarak tanımlanmıştır. Okul olgunluğuna ulaşmış öğrenci özellikleri ise çoğunlukla ‘Fiziksel ve zihinsel becerileri gösterme’, ‘Yaşlarıyla benzer özellikler gösterme’, ‘Sorumluluk sahibi olma’, ‘Sınıf, okul kurallarını anlayıp bunları uygulayabilme’ ve ‘Kendini rahatça ifade edebilme’ olarak ifade edilmektedir. Okul olgunluğunu kazandırmada okul öncesi eğitiminin yerine ilişkin öğretmen görüşleri ‘Fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim alanlarını destekleme’, ‘Kalem tutabilme becerisi sağlama’, ‘Birinci sınıfa başlayabilme yeterliliği kazandırma’, ‘Okula uyum sağlama’ ve ‘Grupla ve bağımsız hareket edebilmeyi sağlama’ olarak belirlenmiştir. Öğretmenlere göre okul olgunluğunu etkileyen faktörler ‘Anne baba eğitim durumu’, ‘Çocuğun yaşadığı, büyüdüğü ortam’, ‘Anne baba ilgisi’, ‘Sosyo-ekonomik durum’ ve ‘Okul türü’ dür.

Araştırma sonuçları ışığında, okul öncesi eğitimin okul olgunluğunun gelişimine katkıları göz önünde bulundurulduğunda okul öncesi eğitimin zorunlu olarak ülke genelinde iki yıl uygulanması önerilebilir. İlkokula erken yaş kayıtlarının önüne geçmek için ‘72 ay ve üzerindeki’ öğrencilerin genel olarak okul olgunluğuna eriştiği ve okul öncesi eğitimin okul olgunluğu gelişimindeki yeri konusunda velilerin bilinçlendirilmesi sağlanabilir. Ayrıca okul öncesinde bağımsız anaokullarının sayısının artırılarak, ilkökula bağlı anasınıflarında okul öncesi eğitim verilmesi yerine, okul öncesi eğitimin bağımsız anaokullarında verilmesi önerilebilir.

Kaynaklar

- Aral, N., Gürsoy, F. ve Köksal, A. (2000). *Okul öncesi eğitimde oyun*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Arı, A. ve Özcan, E. (2014). Birinci sınıf öğrencilerinin okul olgunluğu düzeylerinin, okuma yazmayı öğrenmelerine etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 47, 74-90.

- Balat Uyanık, G. (2003). *Altı yaş grubu korunmaya muhtaç ve ailesinin yanında kalan çocukların okula hazır bulunuşluk ile ilgili temel kavram bilgilerinin karşılaştırılması* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başaran, İ. E. (1994) *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Baştuğ, M. ve Kurnaz, A. (2013, Kasım). *Birinci sınıfa hazır olmaya ilişkin öğretmen beklentileri*. Uluslararası Eğitimde Değişim ve Yeni Yönelimler Sempozyumu, bildiriler içinde, Seşçuk Üniversitesi. Konya. Erişim adresi: http://egtsemp.konya.edu.tr/pdf/proceedings_vol3.pdf#page=53.
- Bayhan, D. (2003). *Çoklu zeka kuramına dayanan okuma-yazmaya hazırlık programının, 6.0 yaş çocuklarının okula hazır bulunuşluk düzeylerine etkilerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Boz, M. (2004). *Altı yaş çocuklarının okula hazır bulunuşluk düzeylerinin veli ve öğretmen görüşleri yönünden incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Cinkılıç, H. (2009). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okul olgunluğuna etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Creswell, J. W. (2014). *Araştırma deseni*. S. B. Demir (Çev. Edt.). Ankara: Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Çelenk, S. (2003). İlk okuma-yazma öğretiminde kuluçka dönemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36(1), 75-80.
- Çıkrıkçı, S. (1999). *Ankara il merkezindeki resmi banka anaokullarına devam eden 5-6 yaş çocukların okul olgunluğu ile aile tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ergün, S. (2003). *Okul öncesi eğitimi alan ve almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin matematik yetenek ve başarılarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erkan, S. ve Kırca, A. (2010). Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarına etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 94-106.
- Esaspehlivan, M. (2006). *Okul öncesi eğitim kurumuna gitmiş ve gitmemiş 78 ve 68 aylık çocukların okula hazır bulunuşluklarının karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gonca, H. (2004). *Ankara il merkezinde farklı sosyoekonomik ve kültürel ortamlarda yetişen ve ilköğretim okuluna yeni başlayan çocukların okul olgunluğunun incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Görmez, E. (2007). *İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okul olgunluğu ve matematik hazır bulunuşluk düzeyleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Güneş, F. (2013). Okuma yazma öğrenme yaşı. *Journal of Theory and Practice in Education*, 9(4), 280-298.
- Gündüz, F. ve Çalışkan, M. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(8), 379-398.
- Gürocak, S. (2007). *Anasınıfına devam eden 60-72 ay çocuklarının dil gelişimi ve ince motor gelişimi açısından değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

- Karaküçük, S. (2008). Okul öncesi eğitim kurumlarında fiziksel/mekansal koşulların incelenmesi: Sivas ili örneği. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(2), 307-320.
- Kılıç, G. (2004). *Ailesi ile birlikte yaşayan ve çocuk yuvasında kalan çocukların görsel algılama davranışı ile okul olgunluğu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçyiğit, S. (2009). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşleri ışığında okula hazır bulunuşluk olgusu ve okul öncesi eğitime ilişkin sonuçları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Lois, P. (1996). *What is the effect of school entrance age on the reading readiness achievement of kindergarten students? report*. Erişim adresi: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED400067.pdf>.
- McBryde, C., Ziviani, J. ve Cuskelly, M. (2004). School readiness and factors that influence decision making. *Occupational Therapy International*, 11(4), 193- 208.
- Meisels, S. J. (1998). *Assesing readiness, CIERA reports*. Erişim adresi: www.ciera.org.
- MEB (2018). *MEB istatistikleri*. Erişim adresi: http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=327
- MEB (2017). *Temel Eğitim Genel Müdürlüğü E-3630212 sayılı yazısı*. Erişim adresi: http://kayapinar.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_04/19160628_YL_OKUL_YNCES_Y.pdf.
- Oktay, A. (1980). Metropolitanreadiness testinin İstanbul'da farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrelerdeki (5-6) yaş çocuklarına uygulanması. *Pedagoji Dergisi*, 1, 119-138.
- Oktay, A. (1983). *Okul olgunluğu*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Oktay, A. (1999). *Marmara üniversitesi anaokulu-anasınıfı öğretmeni el kitabı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Oktay A. ve Unutkan Ö. P. (2005). *İlköğretime hazır oluş ve okul öncesi eğitimle ilköğretimin karşılaştırılması*. M. Sevinç (Yay. haz.), *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar* içinde (s. 145-155). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Oktay, A. (2004). *Yaşamın sihirli yılları, okul öncesi dönem*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Öner, N. (1997) *Türkiye'de kullanılan psikolojik testlerden örnekler*. İstanbul:Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Özbek, A. (2003). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ve etmeyen çocukların ilköğretim birinci sınıfta sosyal gelişim açısından öğretmen görüşüne dayalı olarak karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Özaslan, H. (2010). *Proje yaklaşımına dayalı eğitimin anasınıfına devam eden çocukların okul olgunluğuna etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özkubat, S. (2013). Okul öncesi kurumlarında eğitim ortamlarının düzenlenmesi ve donanım. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 58-66.
- Pehlivan, D. (2006). *Okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin ilk okuma-yazmaya geçiş sürecinin, öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Polat, Ö. (2010). *İlköğretime geçişte okul, öğretmen ve anne babalara düşen görevler.ilköğretime hazırlık ve ilköğretim programları*. Oktay, A. (Yay. haz.), Ankara: Pegem Akademi.
- Senemoğlu, N. (2011). *Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi.
- Snow, C. E. (2010). Reading comprehension: Reading for learning. P. Peterson, E. Baker ve B. McGraw (Yay. haz.), *International encyclopedia of education*, içinde (3rd ed., ss. 413-418). Oxford, UK: Elsevier.

- Şimşek, Ö. (2007). *Anasınıfına devam eden çocukların okuma olgunluğu düzeyine türkçe dil etkinlik programının etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. United States: Pearson Education.
- TDK. (2017). *Büyük Türkçe Sözlük*. Erişim adresi: <http://www.tdk.gov.tr>.
- Tunçeli, H. (2012). *Anaokullarına devam eden 6 yaş çocuklarının sosyal becerilerinin okul olgunluklarına etkilerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Turan, D. E. (2006). *Alt sosyo-ekonomik düzeyde anasınıfına devam eden ve etmeyen 60-71 ay çocuklarında görsel algılama davranışının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Unutkan, Ö. P. (2003). *Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin geliştirilmesi ve standardizasyonu* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ülkü, Ü.B. (2007). *Anasınıfına ve ilköğretim birinci sınıfa devam eden çocukların velileri ile öğretmenlerinin, çocukların okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Yangın, B. (2007). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki 6 yaş çocuklarının yazmayı öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 294-305.
- Yavuzer, H.(2010). *Çocuğun ilk 6 yılı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yazıcı, Z. (2002). Okul öncesi eğitimin okul olgunluğu üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 155(156). Erişim adresi: https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/155-156/yazici.htm.
- Yılmaz, Y. (2003). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden altı yaş grubu çocukları için okul olgunluğu kontrol listesi geliştirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ankara.
- Yılmaz Bolat, E. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin OBADER hakkında görüşleri. *Turkish Studies*, 22(33), 589-604.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

It is essential that children be together with their peers as well as appropriate family circle and under educators' supervision for the primary school preparation (Yavuzer, 2010). Pre-school educational institutions are places that have become an increasing need nowadays and where children satisfy their need to play games with their peers (Oktay, 2004). Though pre-school education has gained significance in recent years in our country, it is stated that 42,96 % of 4-5-old children and 55,48 % of those aged 5 benefited from pre-school education in the 2015-2016 academic year (MoNE statistics, 2016). These rates indicate that a significant part of the children starting primary school still do not get pre-school education.

That pre-school education, schooling age and school readiness are still topics of discussion at issue in the field of education in Turkey has become the starting point of this research. When the researches about school readiness are studied (Ari & Ozcan, 2014; Balat Uyanık, 2003; Bayhan, 2003; Boz, 2004; Cıkırcı, 1999; Cinkilic, 2009; Esaspehlivan, 2006; Gonca, 2004; Gormez, 2007; Gunduz & Caliskan, 2013; Kocyigit, 2009; Oktay, 1983; Ozaslan, 2010; Tunceli, 2012; Ulku, 2007), it is seen that topics such as socio-economic level, parents' educational level, the impact of pre-school education on school readiness are handled. However, resources about the analysis of school readiness concept in terms of school type and the period of

pre-school education have not been found. In this context, there are two aims in the study. The first is the study of the school readiness level of the children having undergone pre-school education with regard to the variables like pre-school education period, pre-school education institution, gender and age. The other is the study of pre-school and elementary school teachers' opinions about pre-school education.

Methodology

The mixed study method was used in the research. The study design is explanatory sequential design. The research population included the children attending and teachers serving in independent kindergartens and those in the primary schools affiliated to the National Education Directorates in Sahinbey and Sehitkamil districts of Gaziantep in the 2016-2017 academic year. The stratified sampling method was used in determining the schools in the quantitative dimension of the research. In conformity with this method, Metropolitan Readiness Test was applied to 221 children to start Grade 1 in the 2017-2018 academic year in 5 kindergartens affiliated to primary schools and 5 independent kindergartens in different socio-economic parts of Sahinbey and Sehitkamil districts of Gaziantep in the 2016-2017 academic year. Then, while choosing the teachers to be interviewed for the qualitative dimension, maximum variation sampling principles were adhered to. So, 10 teachers of different age, seniority level and gender in 5 schools from different socio-economic and cultural settings affiliated to the National Education Directorates in Sahinbey and Sehitkamil districts of Gaziantep in the 2016-2017 academic year.

Metropolitan School Readiness Test (MTT) and an interview form were used as the data collection tools of the study. MTT is a test used to measure the determining features in children's school readiness and school readiness levels. It consists of two sub-dimensions (that is, Literacy readiness and number readiness) and 100 items. Developed by G. H. Hildreth, N. L. Griffiths and M. Mc Gauvran, the test was adapted to Turkish by Oktay (1980). A semi-structured interview form developed by the researchers and consisting of 5 questions was used to gather the teachers' opinions as to pre-school education and school readiness for the qualitative data of the study. Two field specialists were consulted to ensure the content validity of the questions and a Turkish teacher for the language validity. A pilot study was applied to three pre-school and two elementary school teachers to check the suitability for the purpose of the aim and functioning of the questions prior to the application. Independents Samples T-Test and One-Way Anova analyses were employed in the analysis of the quantitative data of the research, whereas the descriptive analysis technique was used for the qualitative data.

Findings and Conclusion

The findings highlight that school readiness mean scores differed in favor of those with two-year education between those with one-year and two-year education in terms of children's getting pre-school education ($t=5.204$, $p<0.05$). When the children's school readiness mean scores with regard to the school type (independent and kindergarten affiliated to a primary school) were studied, it was established that they differed for the benefit of those attending "independent" kindergartens ($t=7.80$, $p<0.05$). Another finding of the study is that the children's school readiness mean scores differed in support of the female students ($t=2.10$, $p<0.05$). Moreover, it was seen that the children's mean scores increased as their age went up. The children's school readiness mean scores differed in favor of the 66-71 months-old ones between the "60-65 months-old" and "66-71 months-old" children [$F_{(2-218)}=47.348$, $p<0.05$] and in favor of the children aged 72 months or older between the children aged "60-65 months" or "72 months or older" [$F_{(2-218)}=47.348$, $p<0.05$].

The study found that school readiness concept was defined more as "showing physical, cognitive and developmental features expected at their age level", "schooling age" and "satisfying the needs" by the teachers in the findings gathered from the qualitative dimension. The traits of the students achieving school readiness are mostly conceived by the teachers as "displaying physical and mental abilities", "displaying similar characteristics with their peers",

“being responsible”, “understanding and acting in line with classroom and school rules” and “expressing themselves comfortably”. The teachers’ opinions about the importance of pre-school education in the acquisition of school readiness were deemed as “Supporting physical, cognitive, affective and social development fields”, “Ensuring the ability to hold a pencil”, “Acquisition of competence to start Grade 1”, “Adaptation to school”, and “Ensuring acting in a group and independent of a group”. Finally, the factors influencing school readiness are “Parents’ educational background”, “Setting where children grow up”, “Parents’ concern”, “Socio-economic status” and “School type” according to the teachers.